

MEMO

Sisu: Mesinduse ümarlaud

Kuupäev: 5. veebruar 2016

Osalejad: Mart Kullamaa (EKMÜ/EMTS), Allan Sarap (Eesti Mee Ühistu/ EKMÜ), Ülo Lippa (EML), Aado Oherd (EML), Tago Holsting (EKMÜ), Indrek Keres (EPK), Veiko Toomingas (Eesti Mee Ühistu), Kärt Jaarma (VTA), Ülle Pau (MEM), Illar Lemetti (MEM), Urmas Kruuse (MEM), Liina Jürgenson (MEM), Helena Vaher (MEM), Bruno Pulver (EKI).

Lühendid:

EML- Eesti Mesinike Liit

EKMÜ- Eesti Kutseliste Mesinike Ühing

EMTS- Eesti Mesilaste Tõuaretajate Selts

EMK- Eesti Mesinduse Koostöökogu

EPK- Eesti Põllumeeste Keskliit

EKI- Eesti Konjunktuuriinstituut

SMÜ- Saaremaa Meetootjate Ühing

Mesinduse ümarlaua arutelul olid päevakorras järgmised teemad:

1. Mesindusorganisatsioonide 2015. aasta tegevused ja 2016. aastaks kavandatud tegevused

EKMÜ tegevused: Ühing korraldas 2015. aastal koolitusi ja õppereisi Saksamaale. Turuarendustoetuse tegevuse raames korraldati meepäevi. Koostati voldik teemal, milline on õige mesi. Osaleti aktiivselt uue mesindusprogrammi väljatöötamisel. EKI võltsmee uuringu osas toimusid meeproovide analüüsid, mille tulemusel mee võltsimist ei tuvastatud. 2016. aastal toimuvad edasijõudnute koolitused, veebruaris on plaanis luua tolmeldajate kaitse sihtasutus, mille põhiline funktsioon on raha kogumine tolmeldamisega seotud uuringute läbiviimiseks. Plaanis on korraldada vähemalt üks õppereis, sihtkohaks Poola, kuna tegemist on aktiivse mesindusriigiga. Plaan on alustada meetootmise arengukava väljatöötamisega (enne hooaja algust). Ekspordi eesmärgil kavatakse luua tootjate ühistu ja uue mesindusprogrammi raames tuleb tegemist uue mesindusõpiku tõlkimise-loomisega. EKMÜ Peab oluliseks mesilaspere toetuse rakendamist.

EMK tegevused: Koostöökogu osales ministeeriumi poolt korraldatud töögruppides, mille kohta koostas kirjaliku kokkuvõtte (saadeti Maaeluministeeriumile). 2015.a korraldas koostöökogu seminari teemal mesindusklastri moodustamine, kuid klastri tegemiseks siiski ei läinud. Samas koguti vajalikku informatsiooni, mida kasutatakse uue mesindusprogrammi raames. Põhiprobleemiks on mesindustemaga tegelevate asutuste (VTA, PMA) ja erinevate kontrollide rohkus. Tehti ettepanek koondada ametid sihtasutusse, kus töötaks 2-3 inimest. Sihtasutus korraldaks veterinaarkontrolle mesilatele, kontrolliks mahepõllumajanduse nõudeid, annaks taimekaitse väärkasutamise osas

nõuandeid ja viiks läbi toiduohutuse kontrolle. 2016. aastal on neil plaanis aktiivselt osaleda mesinduse töörühmades, eeldusel, et need jätkuvad.

EMTS tegevused: Organisatsiooni eesmärk on sobilike mesilastõugude/rasside aretamine. Kahe mesindusprogrammi perioodiga on selleks tugev „vundament“ laotud. Selts tegi 2014. aastal avalduse, et saada tunnustatud tõuaretuse ühistuks, kuid VTA lükkas avalduse tagasi. Selts tegeleb selle probleemiga ka 2016.a ja loodab sellele lahendust leida.

SMÜ tegevused: Ühingu liikmed on kohustatud oma mesilaspered registreerima põllumajandusloomade registris, et täita loomatauditõrje eesmärk. Koosolekud ja õppepäevad toimuvad 100% liikmemaksudest. Liikmetel on palju mesilasperesid, mistõttu on suvel palju tööd, kuid koosolekud toimuvad kevadel, talvel ja sügisel. Enamasti toimub 2 koosolekut aastas (teemad: pakendiringlus, tõuaretus, ühised ravimid, suhkru ostmine suurte koguste puhul). Praegu toimuva mesindusprogrammi raames korraldatakse kursusi mesinikele. Kursuste grupid on kõik täis, igal aastal uued osalejad. 3 aasta jooksul on koolitatud umbes 60-70 uut mesinikku. SMÜ tegeleb mesindusprogrammi raames veebihalduse ja õppefilmide koostamisega. 2016. aastal jätkab ühing oma koosolekutega. Neil on plaanis luua Saaremaa meebränd. Tegemist on 3 aastase plaaniga, mille osas loodetakse võimalusel toetust Leader`ist. Ühe olulise tegevusena näevad 2016.a AHM`i (Ameerika haudemädanik) tõhusamat ennetustegevust koostöös riigiga. Ühingu esindaja sõnul võiksid mesilaspere toetust saada eelkõige tootjad, kuigi nad ei ole vastu kui seda makstakse ka ühe mesilaspere omanikule.

EML tegevused: Organisatsiooni eesmärgiks on arendada mesindust. Kokku on 604 liiget, umbes 30 neist on suuremad tootjad ja 400 hobimesinikud. Liidul on tihe koostöö piirkondlike mesindusorganisatsioonidega. EML`i juurde on loodud koolituskeskus, mis on saanud Haridusministeeriumi heakskiidu. Liit teeb rahvusvahelist koostööd Põhja- ja Balti riikide Mesindusnõukoguga, on Apimondia liige. 2015. aastal viidi ellu mesindusprogrammi (2013-2016) tegevused ja valmistati ette uut programmi (2016-2019). Anti välja tõlkeramat (Rootsi) mesilashaigustest. 2016. aastal on plaanis välja töötada mesinduse pikaajaline arengukava, võtta osa innovatsiooniklastri tööst, korraldada õppereise, koolitusi jne.

Eesti Mee Ühistu tegevused: Tulundusühistu moodustati 2014. aasta lõpus, mille liikmete arv on 16, liikmetel on mesilasperesid ca 2200 ja ligikaudne liikmete meetoodang 100 t aastas. Ühistu liikmed on kokkuleppinud mesinduse hea tava reeglid. Ühistu põhieesmärkideks on mesindussaaduste tootmise edendamine, töötlemine ja turustamine nii Eestis kui ka väljaspool. Tulundusühistu liitus 2015. aastal EMK`ga, osales töögruppides ja koosolekutel, korraldas ühismüüke ja -hankeid mesindustarvikute soetamiseks, käis ühisel väljasõidul Saaremaal vahakäitlus- ja pakendamisettevõttes. 2016. aastal on neil plaanis suurendada liikmeskonda, võimalusel taotleda tunnustamist tootjarühmana, jätkata ühishangete ja -müükide korraldamist, käivitada meekäitluskeskus ning alustada liikmete toodetud mee hulgimüügiga (sh eksport).

Probleemid mesinduses: suur importmee osakaal (20%), võltsmesi, kohaliku ja importmee segamine, vurritamise kuupäeva nõue (kõik teised liikmesriigid kasutavad pakendamise kuupäeva), GMO, mesindusprogrammi reeglid on ebaselged. Mesinduse võimalused: tolmeldamisteenus, Eesti mee bränd, koolimee programm (sarnaselt koolipiimale).

Ühistu esitas oma ettepanekud ministeeriumile ka kirjalikult.

2. Maaeluministerium andis ülevaate 2015. aastal toimunud mesinduse töögruppidest. Kokku oli neli töögrupp: mesilashaiguste, taimetervise, mahemesinduse ja mesilaspere toetuse töögrupp. Kõikide töögruppide osas toimus vähemalt üks kohtumine. Mesindussektor jäi seisukohale, et töögruppide tööga peaks jätkama.

3. Eesti Konjunktuuriinstituut andis ülevaate mesindussektori struktuuriuuringust.

4. EML'i esindaja rääkis lähemalt uuest mesindusprogrammist (2016-2019). Programmiga jätkatakse eelarve osas endises mahus. Uueks programmiks valiti 3 meetet (8-st). Valiti järgmised meetmed: tehniline abi mesinikele ja nende organisatsioonidele; kahjurit, mesilaste haiguste, eriti varroatoosi tõrje; mesindustoodete analüüsimise laboratooriumide toetamine eesmärgiga aidata mesinikel oma tooteid turustada ja suurendada nende väärtust.

5. Maaeluministerium tutvustas ekspertarvamust väikese tarumardika leviku kohta. Ekspertarvamuse koostas Risto Raimets (MsC), Eesti Maülikooli Põllumajandus- ja keskkonnainstituudi taimekaitse osakonna doktorant. Ekspertarvamusega saab tutvuda Maaeluministeriumi kodulehel (dokumendiregister → saabunud dokumendid → mesilaspere parasiitide riskianalüüs). Anti teada, et märtsikuus valmib ka põhjalik EFSA riskianalüüsi tõlge väikese tarumardika kohta.

Järgmise ümarlaua toimumise aeg täpsustatakse hiljem.